

08 επαναληπτικά Θέματα

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΡΧΑΙΑ

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

A. ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Δημοσθένης, Υπέρ τῆς Ροδίων Ἐλευθερίας, 19-20

Θαυμάζω δ' εἰ μηδεὶς ὑμῶν ἡγεῖται Χίων ὀλιγαρχουμένων καὶ Μυτιληναίων, καὶ νυνὶ Ροδίων καὶ πάγτων ἀνθρώπων ὀλίγου δέω λέγειν εἰς ταύτην τὴν δουλείαν ὑπαγομένων, συγκινδυνεύειν τι τὴν παρ' ἡμῖν πολιτείαν, μηδὲ λογίζεται τοῦθειαί τι διαφέρειν ὅτι οὐκ ἔστιν δπως, εἰ δι' ὀλιγαρχίας ἄπαντα συστήσεται, τὸν παρ' ὑμῖν δῆμον ἐάσουσιν. Ισασι γὰρ οὐδένας ἄλλους πάλιν εἰς ἐλευθερίαν <ἄν> τὰ πράγματα ἐξάγοντας ὅθεν δὴ κακὸν αὐτοῖς ἄν τι γενέσθαι προσδοκῶσι, τοῦτο ἀνελεῖν βουλήσονται. τοὺς μὲν οὖν ἄλλους τοὺς ἀδικοῦντάς τινας αὐτῶν τῶν κακῶς πεπονθότων ἔχθροὺς ἡγείσθαι χοή τοὺς δὲ τὰς πολιτείας καταλύοντας καὶ μεθιστάντας εἰς ὀλιγαρχίαν κοινοὺς ἔχθροὺς παραινῶ νομίζειν ἀπάντων τῶν ἐλευθερίας ἐπιθυμούντων.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το χωριό: «Θαυμάζω... τοῦτο ἀνελεῖν βουλήσονται.» **ΜΟΝΑΔΕΣ 10**
2. Ποια είναι η θέση του Δημοσθένη και με ποια επιχειρήματα τεκμηριώνει την άποψή του αυτή; **ΜΟΝΑΔΕΣ 10**
3. Ποια στοιχεία έντεχνων πίστεων (ως προς τα ορητορικά ήθη και τα πάθη) χρησιμοποιεί ο ζήτορας; **ΜΟΝΑΔΕΣ 10**
4. Αφεύ διαβάστε το παρακάτω απόσπασμα από το λόγο του Δημοσθένη «Υπέρ τῆς Ροδίων Ἐλευθερίας» (§§ 14 - 16) να απαντήσετε στις εξής ερωτήσεις:
 - a. Ποιο ήταν το βασικότερο επιχείρημα των αντιπάλων του Δημοσθένη ορητόρων και πού έβρισκε το έρεισμά του;
 - b. Με ποιο τρόπο προσπαθεί ο Δημοσθένης να το αντικρούσει και πώς τον κρίνετε;**ΜΟΝΑΔΕΣ 10**

«Ομως κι αν αυτοδύναμα κατείχαν την εξουσία στην πόλη οι Ρόδιοι που την κατέχουν σήμερα, δε θα σας έδινα τη συμβουλή να τους κάνετε συμμάχους, έστω κι αν έδιναν την υπόσχεση ότι θα κάνουν για σας τα πάντα. Διότι βλέπω ότι αυτοί στην αρχή, για να καταλύσουν το δημοκρατικό πολίτευμα προσεταιρίστηκαν κάποιους πολίτες και, όταν πέτυχαν το σκοπό τους, πάλι τους απομάκρυναν. Επομένως νομίζω ότι αυτοί που δεν φάνηκαν πιστοί σε κανέναν, ούτε σε σας θα είναι σταθεροί σύμμαχοι. Και δεν θα τα έλεγα ποτέ αυτά, αν πίστευα ότι συμφέρουν μόνον τη δημοκρατική παράταξη της Ρόδου, διότι ούτε εκπροσωπώ τους ανθρώπους αυτούς ως πρόξενος ούτε με κανέναν τους έχω προσωπική φιλία. Άλλα και στην περίπτωση ακόμη που θα συνέβαιναν αυτά τα δύο, πάλι δεν θα μιλούσα έτσι, αν δεν πίστευα πως αυτό είναι το συμφέρον σας, επειδή εγώ, αν μπορεί να το πει αυτό κάποιος που συνηγορεί για τη σωτηρία τους, συμμερίζομαι τη χαρά σας όμως όχι αυτά που έπαθαν οι Ρόδιοι. Γιατί με το να σας αρνηθούν να λάβετε αυτά που σας ανήκαν έχουν χάσει το δικαίωμα να είναι σύμμαχοι ισότιμοι με σας που είστε Έλληνες και ανάτεροί τους, έχουν καταντήσει δούλοι βαρβάρων και δούλων, τους οποίους δέχτηκαν στις ακορτόλεις. Όμως λίγο ακόμη και θα έλεγα πως αυτά θα τους βγουν και σε κάλο, αν σεις θελήσετε να τους βοηθήσετε. Γιατί, αν τους έρχονταγχόλα καλά, δεν ξέρω, ως Ρόδιοι που είναι, αν θ' αποφάσιξαν ποτέ να βάλουν μυαλό. Τώρα όμως που έκαναν τη δοκιμή και πήραν το μάθημα ότι η απερισκεψία γίνεται για το λαό αιτία πολλών συμφορών, ίσως θα γίνουν στο μέλλον φρονιμότεροι αν τους δοθεί η εγκαιρία. Κι αυτό δεν το θεωρώ γι' αυτούς μικρό κέρδος. Υποστηρίζω λοιπόν ότι πρέπει να προσπαθήσετε να σωσετε τους ανθρώπους αυτούς και να μην τους κρατάτε κακία, αναλογιζόμενοι ότι και σεις απ' αυτούς που θέλησαν να σας βλάψουν εξαπατήθηκατε σε πολλά, για κανένα από τα οποία δεν θα κρίνατε δίκαιο μα τιμωρηθείτε»

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

5. Ποια είγαι η διαφορά ανάμεσα στην «πρόθεσιν» και στη «διήγησιν» ενός φητοδικού λόγου; (εισαγωγή)

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

6. a) Να γραφούν από δύο παράγωγα ουσιαστικά για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις: δέω, συστήσεται, ἀνελεῖν, πεπονθότων, παραινῶ
 b) Να γραφούν συνώνυμα στα αρχαία ελληνικά στο α' ενικό οριστικής ενεστώτα: θαυμάζω, ἐάσουσιν, βουλήσονται, ἀδικοῦντες, ἵσασι.

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

Γ. ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ούδεν γὰρ ἄλλο πράττων ἐγὼ περιέρχομαι ἢ πείθων ὑμῶν καὶ νεωτέρους καὶ πρεσβυτέρους μήτε σωμάτων ἐπιμελεῖσθαι μήτε χρημάτων πρότερον μηδὲ οὕτω σφόδρα ὡς τῆς ψυχῆς, δύνας ὡς ἀρίστη ἔσται, λέγων, διτὶ οὐκ ἐκ χρημάτων ἀρετὴ γίγνεται, ἀλλ' ἐξ ἀρετῆς τὰ χρήματα καὶ τὰ ἄλλα ἀγαθὰ τοῖς ἀνθρώποις ἅπαντα καὶ ἴδια καὶ δημοσίᾳ εἰ μὲν οὖν ταῦτα λέγων διαφθείρω τοὺς νέους, ταῦτα ἀν εἴη βλαβερά εἰ δὲ τὶς μὲ φησι ἄλλὰ λέγειν ἢ ταῦτα, οὐδὲν λέγει.

Πλάτωνος Ἀπολογία Σωκράτους 30b

Δ. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να αποδώσετε στη νέα ελληνική το απόσπασμα.

ΜΟΝΑΔΕΣ 20

2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

α) οὐδὲν:	δοτική ενικού θηλυκού γένους
πράττων:	δοτική πληθυντικού αρσενικού γένους
σωμάτων:	δοτική πληθυντικού
ἀρίστη:	αιτιατική πληθυντικού συγκριτικού βαθμού στο γένος πονθείσκεται
ἄπαντα:	γενική πληθυντικού θηλυκού γένους
ἴδια:	δοτική ενικού αρσενικού γένους υπερθετικού βαθμού
δημοσίᾳ:	αιτιατική ενικού θηλυκού γένους
ταῦτα:	αιτιατική ενικού ουδετέρου γένους
τὶς:	αιτιατική πληθυντικού ουδετέρου γένους
μὲ:	γενική ενικού α' προσώπου

ΜΟΝΑΔΕΣ 5

β) περιέρχομαι:	γ' ενικό οριστικής Παρατατικού
ἐπιμελεῖσθαι:	β' ενικό προστακτικής Αορίστου β'
γίγνεται:	γ' πληθυντικό οριστικής Ενεστώτα
διαφθείρω:	β' πληθυντικό ευκτικής Παρακειμένου
φησί:	β' ενικό προστακτικής Αορίστου β'
	β' ενικό προστακτικής Παρακειμένου
	β' ενικό οριστικής Μέλλοντα
	γ' ενικό ευκτικής Αορίστου
	α' πληθυντικό οριστικής Ενεστώτα
	απαρέμφατο Ενεστώτα

ΜΟΝΑΔΕΣ 5

- 3. α)** Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις παρακάτω λέξεις: ύμῶν, χρημάτων, ὡς ἀρίστῃ, ἄπαντα, τοῖς ἀνθρώποις, λέγειν

ΜΟΝΑΔΕΣ 6

- β)** « εἰ μὲν οὖν ταῦτα λέγων... ἀν εἴη βλαβερά »

Να αναγνωρίσετε το είδος του υποθετικού λόγου και να το μετατρέψετε ώστε να δηλώνει το προσδοκώμενο.

ΜΟΝΑΔΕΣ 2

- γ)** «ὅτι οὐκ ἐκ χρημάτων ἀρετὴ γίγνεται»

Να αντικατασταθείη ειδική πρόταση από τισοδύναμη συντακτικά εκφράση.

ΜΟΝΑΔΕΣ 2